

Een nieuw perspectief

**Visie en aanpak
Programma
Natuur- en milieueducatie**

● Een nieuw perspectief op Natuur- en milieueducatie

Iedereen beseft dat onze huidige manier van consumeren en produceren grenzen heeft. Natuur- en milieueducatie (NME) geeft mensen inzicht en kennis om keuzes te maken. Keuzes die goed zijn voor hun eigen leven én voor natuur en milieu. De duurzame toekomst komt daarmee een stuk dichterbij.

Vanuit de gedachte dat natuur en milieu essentieel zijn voor een duurzame ontwikkeling van mens en wereld, laat NME ons anders kijken naar onderwerpen als klimaatverandering, zwerfafval, obesitas, gebiedsontwikkeling en waterkwaliteit. NME weet op die manier jongeren en volwassenen te betrekken bij actuele onderwerpen die vragen om actie. NME biedt niet alleen een nieuw perspectief op de werkelijkheid, maar verdient het om zélf vanuit een breder perspectief te worden bekeken.

Landelijk programma NME

Nederland heeft een rijke traditie in NME, met wortels tot ver in de vorige eeuw. Dat betekent dat we kunnen voortbouwen op een enorme dosis kennis en ervaring. Maar, om de vele kansen die NME biedt te benutten, moet er ook iets veranderen. NME kan minder versnipperd, meer vraaggericht, moderner en effectiever worden ingezet dan nu gebeurt. Om NME vanuit een ander perspectief mogelijk te maken is het landelijk programma NME gestart. Dit programma ondersteunt en geeft invulling aan beleid van overheden, waterschappen, scholen en andere (NME-) organisaties.

Nieuw perspectief: nieuwe werkwijze

Om vernieuwing te realiseren, werkt het programma met vijf speerpunten:

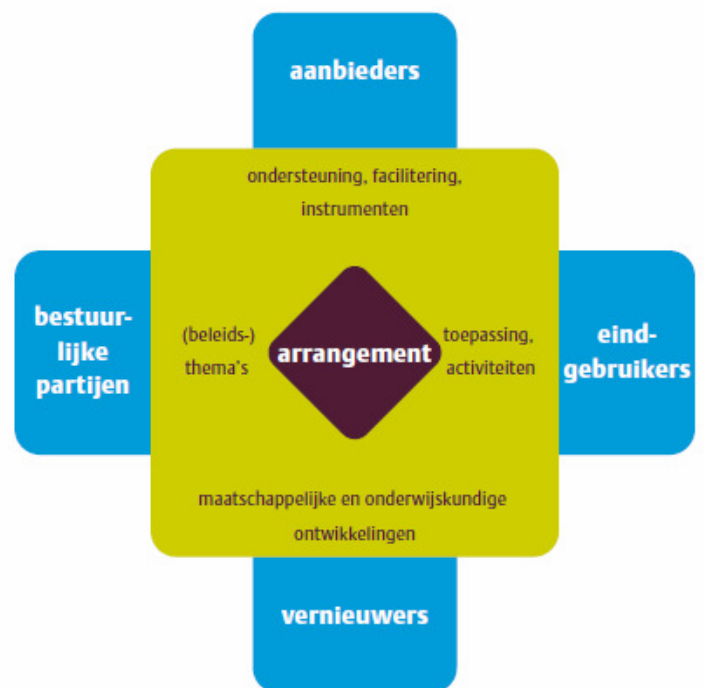
- De keuze voor een aantal thema's die als houvast dienen voor de inhoud: groen, water en energie.
- De 'vraag' naar NME centraal stellen: dit kan een beleidsvraag zijn, de behoefte van een school, de wens van een woningcorporatie of de doelstelling van een bedrijf. Waar het om gaat is dat niet het aanbod, maar de vraag bepaalt hoe NME vorm krijgt.
- De focus op jeugd en jongeren. Als je hen nú een nieuw perspectief biedt, draagt dat bij aan duurzame keuzes als ze volwassen zijn. Deze focus stelt NME voor de uitdaging aan te sluiten bij de belevingswereld van jongeren.
- Altijd een handelingsperspectief bieden. Met andere woorden: weten is doen!
- De meerwaarde van NME zodanig zichtbaar maken dat overheden en NME-organisaties zich gezamenlijk inspannen om NME een structurele plaats in hun beleid te geven.

Voorbeeld: Proeftuin Amsterdam

Gezond eten leidt tot gezonde mensen. Vanuit die gedachte ontwikkelde de regio Amsterdam beleid rond gezonde voeding. Nadrukkelijk koos men ook voor NME. Weten jeugd en jongeren uit de stad nog waar hun voedsel vandaan komt? Zijn ze zich bewust van de voedselketen en kunnen ze onderscheid maken tussen gezond en ongezond eten? Proeftuin Amsterdam bundelt de vele losse projecten die er al waren in Amsterdam, zoals smaaklessen en boerderijeducatie, en stippelt een educatietraject uit voor alle jeugd en jongeren in de regio. De initiatiefnemers van Proeftuin Amsterdam, gemeente Amsterdam, gemeente Zaanstad, provincie Noord-Holland en het ministerie van LNV, werken samen met onder andere het Amsterdams NME Centrum, agrarische bedrijven in de regio en het Voedingscentrum.

Arrangementen: samenwerken in slimme coalities

Het programma NME stimuleert lokale initiatieven en ondersteunt samenwerking tussen verschillende partijen. Dit gebeurt in zogenoemde arrangementen. Hierin worden vragen en inzichten gebundeld van diverse partijen die belang hebben bij NME: bestuurders, eindgebruikers, NME-aanbieders en partijen uit andere sectoren, bijvoorbeeld gezondheid, welzijn of veiligheid. De ervaring leert dat deze aanpak leidt tot nieuwe perspectieven. Door te beginnen bij de 'vraag' en te denken vanuit het belang van anderen, ontstaan NME-activiteiten die voor iedereen concrete meerwaarde leveren. Het programma NME biedt professionele begeleiding en ondersteunt het proces van samenwerking en realisatie.

Lokaal bedacht, landelijk benut

Vanuit een lokaal arrangement wordt gekeken naar de mogelijkheden tot opschaling: hoe kunnen omliggende gemeenten of de provincie worden betrokken? Misschien zijn de uitkomsten zodanig dat er een landelijke aanpak uit voortvloeit. Met andere woorden: een arrangement staat nooit op zichzelf. Elk initiatief draagt bij aan de werking van NME in Nederland.

Financiering van arrangementen

Het programma NME werkt met co-financiering tot maximaal 50% van de totale kosten van een arrangement. Zowel geld, menskracht als materiaal komen in aanmerking voor co-financiering. Wilt u meer weten over een arrangement of u wilt een arrangement starten? Het programmabureau NME helpt u graag verder.

De inhoud

Het NME programma wordt aangestuurd door een regiegroep van bestuurders van rijksoverheid, provincies, waterschappen en gemeenten. Zij hebben gezamenlijk drie thema's vastgesteld, die de inhoud van NME bepalen. Het zijn thema's die de komende jaren een structurele plaats innemen in lokaal, regionaal en nationaal beleid.

Thema groen

Groen is natuur, buiten én binnen de stad. Groen draagt bij aan een gezonde en sociale leefomgeving. Groen is de basis van onze voedselketen en groen staat voor biodiversiteit.

Thema water

Voor iedere Nederlander is het belangrijk om meer te weten over water. Om er verantwoord mee om te kunnen gaan. Om te beseffen dat een warmer klimaat meer wateroverlast geeft. Maar ook om te kunnen genieten van water als recreatie.

Thema energie

Nederland wil in Europa een voortrekkersrol vervullen bij het produceren van schone energie. Ook het energieverbruik moet omlaag, omwille van het klimaat. NME laat jongeren en volwassenen zien dat het anders moet en hoe het anders kan.

Perspectief op de toekomst

Het programmabureau NME faciliteert de komende jaren in Nederland een sterke, gevarieerde portefeuille van arrangementen, zowel qua thematiek als qua regionale spreiding. Ervaringen die partijen in arrangementen opdoen, kunnen leerzaam zijn voor anderen. Het programmabureau NME verzamelt de kennis en de leerpunten en brengt deze in in nieuwe arrangementen. 'Al doende' werken we toe naar een situatie waarin vragende en aanbiedende partijen elkaar moeiteloos vinden om structureel samen vorm te geven aan goede NME.

We zijn geïnteresseerd in úw ideeën en maken graag een afspraak om de mogelijkheden voor een arrangement te verkennen. Aarzel niet om een initiatief in te zenden of contact met ons op te nemen.

Programmabureau NME

Croeselaan 15
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
(088) 602 72 10
info@nme.nl
www.nme.nl

nme | natuur & milieu educatie

*Het programma NME is een gezamenlijk initiatief van:
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen*